

'PERSONES'

*Una poètica per a la reconstrucció
de la vida quotidiana a Girona*

JORDI S. CARRERA > FOTOS
DAVID IGLÉSIAS > TEXT

Isidre Vicens

El primer pla horitzontal de la quadrícula que utilitzaven els pintors del Renaixement representava simbòlicament la unió del món real amb allò imaginari que es disposaven a pintar. Aquesta idea s'ajusta considerablement al treball que aquí s'exposa, en què la geografia humana de Jordi S. Carrera es mostra de manera directa i realista, fruit de la meditació artística i a través del filtre de l'experiència viscuda. Deia Cartier-Bresson que fotografiar és una acció immediata, mentre que dibuixar és meditació. En aquest cas, ens trobem sens dubte davant un acte de meditació plasmat en un treball format per 375 fotografies fetes al llarg dels darrers 40 anys (de les quals us oferim una selecció).

Dolors Pagès Cervera

A l'hora de valorar aquest treball, és important tenir en compte, d'entrada, el sentit que aporta l'autor amb el títol de *Persones*. Amb aquesta denominació s'allunya volgutament del retrat convencional, però sense escapar-se de la seva essència: reproducció, psicologia i identitat. Si es parla de persones és precisament per emfatitzar la singularitat dels individus en el seu medi, amb els seus avituallaments i amb tot allò peculiar del seus mons.

Ens trobem davant d'uns retrats allunyats del retrat social i d'afirmació personal dels primers anys de la fotografia, en què es buscava posar l'individu davant del mirall, seguint la tradició pictòri-

Fredi Faure

ca, per així reivindicar la seva posició social. Amb l'evolució de la tècnica es va produir una evolució del gènere, i diferents autors han tractat el retrat de manera molt diferenciada. La diversitat passa pel retrat psicològic de Nadar, el retrat artístic de Julia Margaret Cameron o el retrat social d'August Sanders, per esmentar-ne alguns dels més destacats. És precisament l'obra d'aquest darrer autor la que ens pot servir de referència per al treball que aquí s'exposa. A la sèrie «*People from xx Century*» crea un inventari de persones de l'Alemanya de la república de Weimar que mostren la seva individualitat i, sobretot, la seva identitat social, a partir del seu ofici, de les seves aficions i fins

Pilar Vila Oliveras

i tot de la seva desgràcia (en la categoria *the last people*). En definitiva, representen el cosmos humà d'un context històric molt determinat. La constel·lació canviant de persones de l'Alemanya d'August Sanders és equiparable en certa manera a la de la Girona de Jordi S. Carrera, encara que aquest les situa en unes coordenades només parcialment coincidents: les de la memòria, la identitat, la subjectivitat, l'espai i la mirada.

És un treball sobre la memòria, en què a partir de l'individu s'explica, en part, la societat gironina del darrer terç del segle xx i la primera dècada del segle xxi. Es tracta d'un conjunt d'imatges fetes

Josep del Barrio López

entre 1970 i 2013, i aquest és un valor remarcable que atribueix a l'obra una dimensió històrica aconseguida probablement de manera gairebé espontània per part de l'autor. Malgrat la seva dilatació en el temps, el conjunt presenta una coherència molt notable en els plantejaments.

La identitat ve definida principalment per la manera en què es mostren —i, en alguns casos, s'exhibeixen— les persones retratades. La seva postura davant la càmera resulta determinant, però hi ha també d'altres elements que doten de significació les imatges. Podríem destacar la posició i la presència de les mans, la direcció i la intensitat de la mirada, l'acompanyament d'objectes icònics

Quima Bosch i Joan Carrera

que resulten gairebé descriptius dels personatges, la selecció en els vestits i ornaments personals i també l'ocupació de l'espai fotogràfic, el de l'enquadrament, en clara connivència amb el fotògraf.

La subjectivitat de l'autor s'expressa, en molts casos, en una mena de psicoanàlisi de casos particulars, els personatges de la seva ciutat, i sobretot els del seu barri, en què s'integren les persones amb les representacions que la fotografia en fa. És el que Victor Burgin va definir com a «poètica per a la reconstrucció de la vida quotidiana», i que té en compte la persona, la seva ànima i el seu món. L'espai representat no actua com a mer escenari sinó que és un element principal de la imatge.

Joan Cortés

Es percep la concepció freudiana que considerava que l'espai podia ser la projecció de l'extensió de l'aparell psíquic. Són persones de Girona que s'identifiquen principalment amb determinats llocs: una botiga, un taller, una cuina, un habitatge o una muntanya. En molts casos, la hipotètica absència de la persona no anul·laria el valor identitari de l'espai i l'espectador podria igualment recrear aquest racó de món i percebre-hi la humanitat subjacent.

En darrer lloc, hem de tenir en compte la importància que té la mirada de l'espectador en tot treball fotogràfic. Perquè l'espectador, si bé és contemporani a l'autor, no ha de formar part neces-

La Francesca

sàriament de la mateixa cultura visual. Cal, doncs, situar degudament les coordenades per entendre completament la profunditat de cada captura.

Com a preàmbul a la publicació de *Persones*, es presenta en aquest article una selecció de deu fotografies que constitueixen una primera mostra d'aquest treball en què destaca la dimensió humana i artística de Jordi S. Carrera. Unes fotografies que estableixen un fil de continuïtat entre l'art i la vida.

David Iglésias Franch.